Aan: Deelnemende gemeenten van de MGR SDCG
Van: Directie MGR SDCG
Onderwerp: Procedure wijziging regeling MGR SDCG
Datum: 12 december 2025
Status: Ter behandeling

Inleiding

In de vergadering van 11 december heeft het algemeen bestuur van de MGR sociaal domein centraal Gelderland (MGR) besloten om een proces van wijzing van de gemeenschappelijke regeling op te starten. Aan het verzoek liggen drie ontwikkelingen ten grondslag.

1. De deelnemende gemeenten hebben aan de MGR verzocht om uitvoering van rechtmatigheidstoezicht op Wmo en Jeugdwetaanbieders mogelijk te maken. Dit ter uitvoering van het in 2023 door alle gemeenten uit de regio centraal Gelderland vastgestelde " Regionaal toezicht- en handhavingskader Wmo 2015 en Jeugdwet". Om het toezicht door de MGR uit te voeren is een wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig. De taken die de MGR uitvoert zijn nl. limitatief opgenomen in de regeling. Met de wijziging wordt de taak toezicht sociaal domein toegevoegd aan de regeling.
2. In 2025 is er in opdracht van het algemeen bestuur van de MGR een bestuurskrachtonderzoek naar de governance van de MGR uitgevoerd. Bedoeling van het onderzoek was het evalueren van de bestaande governance en het doen van aanbevelingen voor het toekomstbestendig houden van de governance. Dit onderzoek past bij de ontwikkelingsleeftijd van de MGR (7 jaar na oprichting) en de maatschappelijke uitdagingen waar de gemeenten en de MGR de komende jaren voor staan. Op basis van de aanbevelingen is er één wijziging in de regeling aangewezen.
3. Bij wijzigingen van gemeenschappelijke regelingen zijn er meerdere, vaak kleine en technische, wijzigingen om onvolkomenheden te herstellen, verduidelijkingen door te voeren, of terminologie in overeenstemming met de huidige praktijk te brengen. Bij dit voorstel zijn er ook enkele die worden meegenomen.

Toezicht sociaal domein

Medio 2025 hebben de deelnemende gemeenten via het RPO Zorg aan de MGR gevraagd om te onderzoeken of en onder welke voorwaarden het regionale toezicht op Wmo en Jeugdzorgaanbieders kan uitvoeren, op basis van het " Regionaal toezicht- en handhavingskader Wmo 2015 en Jeugdwet" uit 2023.

Op 11 december heeft het algemeen bestuur op advies van de bestuurscommissie Zorg ingestemd met de voortgang van dit onderzoek. In de volgende fase wordt de uitvoering van het toezicht geborgd in de regeling. In de regeling zijn de taken en bevoegdheden van de MGR limitatief opgenomen. Voor de uitbreiding van taken met deze omvang is dus ook aan wijziging van de regeling noodzakelijk.

Voor de uitvoering van het toezicht sociaal domein wordt er een nieuwe module ingericht[1]. De modulen zijn integraal als bijlage opgenomen in de regeling. Voor de nieuwe module toezicht sociaal domein wordt er een bijlage 7 toegevoegd. Ook worden er enkele artikelen in de regeling zelf aangepast.

[1] De MGR kent momenteel 6 modulen. Beheer, Inkoop Zorg, Regionaal Bureau Leerlingzaken, Werkgeversservicepunt, Werkgeverschap SW-medewerkers, Contractmanagement Inburgering en Regionale Facilitering Zorg.

Bestuurskrachtonderzoek

Naar aanleiding van het bestuurskrachtonderzoek heeft het algemeen bestuur verzocht om een voorstel op te stellen onder welke voorwaarden er bevoegdheden kunnen worden overgedragen van het algemeen en dagelijks bestuur aan de bestuurscommissies van de MGR. Doel van het overdragen van bevoegdheden is een vereenvoudiging van de governance, rolzuiverheid van commissies en bestuur van de MGR en het beperken van bestuurlijke druk in de governance.

Het overdragen van bevoegdheden aan bestuurscommissies (artikel 25 Wgr commissies) is onder voorwaarden mogelijk. In de huidige regeling is hierover niets opgenomen en zou het algemeen bestuur zonder inspraak van colleges of raden toe kunnen besluiten. Dit is vanuit democratische legitimiteit en transparantie ongewenst. In de voorgenomen wijziging wordt er beoogd om de positie van de colleges en gemeenteraden in het proces van overdragen van bevoegdheden aan de voorkant te borgen. Er wordt een bepaling (artikel 17 lid b) opgenomen dat overdragen van bevoegdheden alleen kan in de instellingsbesluiten van een commissie. Dit is een proces waarin de raden minimaal in de gelegenheid moeten worden gesteld om hun zienswijze te geven.

Andere aanpassingen in wijziging regeling

In de voorgenomen wijziging van de regeling worden er ook wat onderhoud meegenomen. Dit zijn:

- Tekstuele wijzigingen zoals een RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) heet tegenwoordig DSP (Doorstroompunt)
- Toelichtingen zoals het opnemen of verduidelijken van definities (programmataken/overige taken)[2]
- Verwerken van wijzigingen waarmee reeds mee is ingestemd zoals afwijkende verdeelsleutel bij regioadvies jeugd RFZ, verduidelijking van taken bij RFZ en een nieuwe verdeelsleutel bij RBL[3]

Proces wijziging regeling

Sinds de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (2022) is het wijzigen van een regeling een uitgebreide procedure waarbij inspraak en instemming van colleges en raden goed is geborgd. Dit betekent vooral dat raden eerst hun zienswijzen mogen geven op de voorgenomen wijziging. Na het verwerken van de zienswijze wordt het definitieve voorstel voor wijziging van de regeling voor toestemming voorgelegd aan de raden. Het proces van wijziging regeling is duidelijk toegelicht in "Handreiking Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen?"

[2] De MGR kent nu drie programma's. Onderwijs, Zorg en Participatie. De meeste modules zijn gekoppeld aan een programma (programmataken).

[3] Voor het hanteren van deze verdeelsleutels zijn al besluiten genomen en de financiële consequentie al in de begrotingen verwerkt. Met de voorgenomen wijzing wordt de regeling in overeenstemming met de praktijk gebracht.

Voor de voorgenomen wijziging van de regeling betekent dit de onderstaande planning:

december 2025	Verzending voorgenomen wijziging aan gemeenten	MGR
	Agendering in colleges voor behandeling voorstel	Gemeente
januari 2026	Behandeling (raad)voorstel in colleges	College
	Verzending raadvoorstel voor zienswijzeprocedure (8 weken)	College
Februari 2026	Behandeling raadvoorstel in raden	Raad
maart 2026	Terugkoppeling zienswijzen aan algemeen bestuur	MGR
	Verwerking zienswijzen in aangepaste wijziging regeling	MGR
juli 2026	Vaststelling besluit tot wijzigen (aangepaste) regeling	AB MGR
	Verzending concept wijziging regeling aan gemeenten	MGR
	Agendering in college voor behandeling voorstel	Gemeente
juli 2026	Verzending raadsvoorstel voor instemmingsprocedure (13 weken)	College
november 2026	Na instemming raden besluiten colleges op gewijzigde regeling	College
december 2026	Publicatie wijziging gemeenschappelijke regeling in Gemeenteblad	MGR/gemeenten

Betrokken partijen en communicatie

Bij het proces van de wijziging regeling zijn meerdere partijen betrokken. De planning is aardig krap en uitstel kan betekenen dat colleges niet voor 1 januari 2027 met instemming van de raden de nieuwe regeling kunnen vaststellen. Het gevolg hiervan is voornamelijk dat uitvoering van toezicht sociaal domein ook niet kan aanvangen per 1 januari 2027 en er uitstel volgt (bv. tot 1 juli 2027).

Vanuit is MGR is de directeur aanspreekpunt voor het proces van wijziging regeling. Aan de gemeenten wordt gevraagd om de ambtelijke voorbereiding, afstemming en terugkoppeling via de accountmanagers van de MGR te laten verlopen.

Bestuurlijk is het algemeen bestuur van de MGR die de colleges verzoekt om de regeling te wijzigen. Het zijn de colleges die besluiten op een wijziging van de regeling. De raden hebben inspraak en instemming.

Omdat het een langdurig en complex proces is zal er regelmatig worden gecommuniceerd met de accountmanagers over de voortgang van het proces. Dit kan via de reguliere accountmanagers-overleggen of tussendoor via mail. Daarnaast gaat de MGR een Q&A aanleggen waarin alle vragen van gemeenten (ambtelijke, juridisch, financieel, bestuurlijk) worden verzameld en beantwoord. Deze worden weer gedeeld met de accountmanagers zodat zij kennis kunnen nemen van alle vragen en antwoorden. We hebben geen gemeenschappelijke werkomgeving, dus de Q&A zal bij wijziging en op verzoek worden rondgestuurd. Stel dus vragen gerust via de mail of telefonisch.

De MGR is uiteraard ook beschikbaar om mee te denken/werken aan gemeenschappelijke advies/voorstel aan colleges of raden. Indien het gewenst is kunnen wij ook technische toelichting geven aan colleges of raden.

Er staat in principe geen raadsinformatiebijeenkomst gepland in de periode jan-maart 2026 (zienswijzeprocedure raden). Er staat wel een raadsinformatiebijeenkomst op de agenda voor de periode augustus-november 2026 (instemmingsprocedure raden. Dit is ook nieuwe raad). In die bijeenkomst zal zeker aandacht besteed worden aan de wijzigingsprocedure.

Processtukken

In de bijlagen zitten enkele processtukken. Dit zijn:

1. Wijzigingsbesluit SCHOON MGR SDCG dec 2025
   Dit is het besluit (zonder toelichtingen) wat uiteindelijk moet worden genomen en regelt de wijziging van de regeling.
2. Wijziging regeling WAS-WORDT met toelichting
   Dit is een artikelsgewijze toelichting van de wijzigingen in de regeling. Deze hoeft niet vastgesteld te worden en is ter verduidelijking van het voorstel voor colleges en raden

Tevens stuur ik enkele stukken mee ter informatie.

4. Bijlage 4a Toezicht sociaal domein 2027 voor AB 11 december 2025
5. Bijlage 5a Uitwerking bestuurskrachtonderzoek voor AB 11 december 2025
6. Bijlage 6a Advies wijziging regeling voor AB 11 december 2025
   Dit zijn de beslisnotas van het AB van 11 december jl., worden meegezonden ter informatie voor ambtelijke voorbereiding van het advies/voorstel college en raden en is niet nodig om mee te zenden naar colleges of raden. Ze worden toegestuurd in Word om teksten over te kunnen nemen indien gewenst.

Financiën

Bij de gemeenten zal het wijzigingsproces capaciteit vragen. Dit zit in het aanpassen/redigeren van college en raadsvoorstellen, het begeleiden van het proces en het afstemmen onderling en met MGR over de voortgang van het proces. Hier dienen gemeenten rekening mee te houden.

Het is goed om te benadrukken dat de wijzing van de regeling geen financiële gevolgen heeft, anders dan gevolgen waarover al is besloten door het algemeen bestuur en al zijn verwerkt in begroting, waarover het algemeen bestuur en/of raden middels zienswijzen al bij betrokken zijn geweest.